

GEOGRAFSKO DRUŠTVO HRVATSKE

LA SOCIÉTÉ DE GÉOGRAPHIE DE CROATIE

SASTANCI GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U 1957. GODINI

7. I. *Stručni sastanak*: Dr. B. Gušić, »Utjecaj geografske sredine na razvitak endemičke guše«
14. I. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kome je B. Bauer referirala o putu »Kroz Sjevernu Francusku«.
4. II. *Stručni sastanak*, na kome je M. Gušić održala predavanje: »Dinarski stočari kao dio perimediteranskih stočarskih kretanja«.
11. II. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kojoj je V. Blašković referirao o putu »Kroz dolinu Rhone i Rajne«.
18. II. *Stručni sastanak*, T. Segota: »Utjecaj snježnog pokrova pri valu hladnoće u februaru 1956. g.«.
- II. *Stručni sastanak*, S. Leszczycki (Varšava): »Geografski problemi Poljske«.
4. III. *Stručni sastanak*, Dr. Josip Roglić: »Karakteristike glacijacija planina oko srednje Neretve«.
11. III. *Stručni sastanak*, Dr. I. Rubić: »Porijeklo stanovništva Šolte«.
18. III. *Opći sastanak*, Dr. B. Kojić: »Austrija i morske luke s naročitim osvrtom na položaj Trsta i Rijeke«.
1. IV. *Stručni sastanak*, I. Baučić: »Podzemlje poluotoka Pelješca«.
8. IV. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kome je izabran novi upravni odbor Nastavne sekcije, i razmatran program dvodnevnog seminara u Slavoniji.
15. IV. *Stručni sastanak*, S. Zuljić: »Porast gradskog stanovništva Hrvatske kroz jedno stoljeće«.
22. IV. *Svečani sastanak* posvećen desetgodišnjici osnivanja Geografskog društva Hrvatske: Osvrt na dosadašnji rad društva i izbor novih počasnih članova.
29. IV. *Opći sastanak*, slobodne teme, referirali su J. Riđanović (Boksit i aluminij-ska industrija) i M. Friganović (Problem Irijana).
6. V. *Stručni sastanak*, H. V. Wilkinson (Liverpool): Veliki Liverpool, geografske funkcije luke.
26. V. *Sastanak Nastavne sekcije*: Osvrt na rad u vezi novih nastavnih programa.
27. V. *Opći sastanak*. Prikazana su dva filma.
3. VI. *Opći sastanak*. Slobodna tema. Referirao je Dr. Veljko Rogić: Izrael i problem regulacije Jordana: Nove spoznaje o važnosti Sahare.
7. X. *Sastanak Nastavne sekcije*: Iskustva i rezultati rada na terenskom seminaru kroz Liku i Sjevernu Dalmaciju.
14. X. *Sastanak Nastavne sekcije*, P. Kurtek: Rad u osmom razredu gimnazije.
19. X. *Stručni sastanak*, na kom je S. V. Kalesnik (Lenjingrad) održao predavanje: Razvoj geografije u SSSR-u.
4. XI. *Stručni sastanak*, na kome je dr. I. Rubić održao predavanje Altimetrijska razdioba stanovništva i naselja srednje Dalmacije.
11. XI. *Sastanak Nastavne sekcije* na kome je R. Pavić održao predavanje »Planinska jezgra Jugoslavije«.
18. XI. *Stručni sastanak* na kome je V. Blašković održao predavanje: »Geografski prostor Hrvatskog Zagorja«.
25. XI. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kome su referirali: Dr. I. Crkvenčić: Geografija u srednjim školama u V. Britaniji; i M. Friganović: Polarni predjeli i geofizička godina (u okviru slobodnih tema).

2. XII *Stručni sastanak*, na kome je Dr. I. Crkvenčić održao predavanje: »Hrvatska emigracija u Novi Zeland«.
9. XII *Sastanak Nastavne sekcije* na kome je na osnovu referata P. Kurteka *diskutiran nacrt novog programa za reformu gimnazije*.
16. XII. *Opći sastanak*, S. Žuljić: »Kroz Belgiju«.
23. XII. *Sastanak Nastavne sekcije*, I. Globarević: *Ulcinjско primorje*.
30. XII. *Opći sastanak*, *Slobodne teme*. Referirali su: Dr. J. Roglić: »Hrv. naselja u Apeninima; M. Friganović: »Južni pol«.

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U SPLITU

Geografski ogranak u Splitu, kao i ranijih godina, bio je i ove 1957. god. aktivan i održavao svakog mjeseca redovite sastanke. Na tim sastancima raspravljani su razni problemi i održana predavanja sa diskusijom i to:

1. 7. I. 1957. Flego Olga: *Ekonomika i luke Pariza*.
2. 4. II. 1957. Derado Klement: *Izveštaj sa seminara u Zagrebu i Bilić Mirjana: Izveštaj sa seminara srpskog Geografskog društva u Beogradu*.
3. 5. III. 1957. Tomašević Milan: *Geneza i privreda Brodske i Požeške kotline*.
4. 8. IV. 1957. Jutronić Andre: *Dioba geografije s posebnim osvrtom na aero-geografiju*.
5. 16. V. 1957. Derado Klement: *Izveštaj s nacionalnog kongresa geografa Italije*.
6. 9. VI. 1957. *Dogovor o ekskurziji Solin-Biaći-Trogir i organizacija školskih izložbi u vezi s geografskim radovima učenika*.
7. 9. IX. 1957. Bašić Vanja: *O pećinama i jamama*.
8. 5. X. 1957. Bilić Mirjana: *Izveštaj sa seminara u Lici*.
9. 10. XI. 1957. Derado Klement: *Ruhr*.
10. 12. XII. 1957. Jutronić Andre: *Administrativna reorganizacija Indije*.

Članovi Ogranaka su pored toga priredili više kraćih ekskurzija i održali nekoliko predavanja iz geografske nauke u Pučkom sveučilištu.

A. Ujević

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U RIJECI

1957. god. Ogranak Geografskog društva u Rijeci ušao je u šestu godinu svoga postojanja i rada. Za to vrijeme naš Ogranak je okupio skoro sve nastavnike geografije na području grada Rijeke i svojom aktivnošću afirmirao se u sredini u kojoj djeluje.

Rad ogranaka povezan je s radom geografske nastavne sekcije Udruženja profesora i nastavnika. Kao i prethodnih godina rad Ogranaka se odvijao kroz redovite mjesečne sastanke i javna predavanja.

U toku 1957. god. održani su slijedeći sastanci:

3. I. R. Levi je održala predavanje o Parizu i ekskurziji kroz Burgundiju.
7. II. R. Levi je iznijela utiske s puta kroz dolinu Rone i sjevernu Italiju, s projekcijama.
7. III. Prikazano je nekoliko diafilмова uz diskusiju o funkciji diafilma u modernoj nastavi geografije i iskustva u vezi s tim.
4. IV. N. Stražičić je održao predavanje »O ekonomskim i političkim problemima Bliskog Istoka«.
16. V. Prikazani su filmovi »Rijeka« i »Kako nastaju vjetrovi«.
3. X. U okviru Nastavne sekcije izvršena je izmjena iskustava sa seminarske nastave i mature.
13. XI. Demonstrirana je upotreba nekih novoizazšlih nastavnih sredstava: projekcijski globus i telurij (N. Stražičić).
5. XII. Prikazano je nekoliko novih diafilмова.

U 1957. god. održana su četiri javna predavanja u Narodnim sveučilištima Rijeke, Crikvenice i Krka i to na teme: *Borba za pijesak Južne Arabije*, *Na ledenim pustinjama Antarktiki*, *Problemi Srednjeg Istoka*, *Istraživanja polarnih krajeva u okviru M. G. G.*

N. Stražičić

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U VARAŽDINU

U toku 1957. godine unutar Ogranaka Geografskog društva Hrvatske — Varaždin održana su slijedeća predavanja:

15. II. 1957. g. prof. Kovačić Vladimir »Uloga geografije u stvaranju učenikove ličnosti.«
 5. IV. 1957. g. prof. Sivončik Josip »Gravitacione zone Varaždina.«
 15. V. 1957. g. Dr. Ivo Rubić »Duž Rajne« (uz projekcije)
 25. XI. 1957. g. Dr. Ivo Rubić »Geografija kod nas i u stranim zemljama.«

Od jeseni 1957. god. ponovo se održavaju stručni aktivni obaveznih škola. Stručni aktivni predavači geografije obaveznih škola vode prof. Rukavina Zvonimir i druga-rica Šerman. U spomenutom aktivu obrađuje se uglavnom metodika naše struke.

U toku 1957. godine organizirane su dvije zajedničke ekskurzije i to pod vodstvom Dr. Ive Rubića na relaciji: Varaždin—Vinica—Borl—Ptuj—Čakovec, te pod vodstvom prof. Vladimira Kovačića i Dr. Ive Rubića linija Varaždinsko Toplička gora od Jalžabeta do Ilije.

Veliki uspjeh našega ogranaka je rad na istraživanju i upoznavanju geografske problematike našega kraja. Ogranak je pružio punu pomoć (naročito prof. Kovačić i prof. Sivončik) Narodnom Odboru općine Varaždin na izradi gradskog regulacionog plana.

Godine 1956. i 1957. ogranak imade znatnu ulogu u izradi analitičkog elaborata za urbanistički plan Varaždina, koji elaborat je uspješno završen u 1957. godini, a izradili su ga Dr. Ivo Rubić, prof. Filić Krešimir, prof. Vladimir Kovačić, ing. Vjekoslav Lacković, ing. Mladen Vojtekovski, prof. Josip Sivončik, prof. Josip Runjak, prof. Josip Bakran i prof. Bulić. Možemo konstatirati da naš grad i okolicu sada poznamo daleko bolje, a i istraživanja u tom pravcu se nastavljaju.

U 1957. godini održati ćemo seminar, na kojemu ćemo obrađivati materijale o našoj regiji.

Varaždin je među prvim gradovima po prodaji »Geografskog Horizonta«, te raspačava 200 primjeraka pojedinog broja.

J. Sivončik

GLAVNA SKUPŠTINA GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE

Dne 26. I. 1957. godine održana je 3. Glavna skupština Geografskog društva Hrvatske. Prepunjena predavaonica Geografskog instituta, gdje je ona održana, najbolje je odrazila interes članova Geografskog društva da čuju osvrt na dosadašnji rad društva i sudjeluju u određivanju novih perspektiva društvene aktivnosti. Skupštinu je otvorio predsjednik Geografskog društva prof. dr. Josip Roglić, slijedećim uvodnim riječima:

»Uvriježila se, mislim, dobra praksa, da kao uvod u ovu etapnu društvenu manifestaciju predsjednik iznese misli, koje mu u datom momentu izgledaju naročito važne i pogodne da se na njima Skupština zadrži.

U desetoj jubilarnoj godini opstojanja našeg društva i nakon prve decenije rada, mislimo da je najlogičnije, da povučemo liniju, učinimo obračun i prema rezultatima odredimo smjernice daljnjeg rada.

Kasno osnivanje našeg društva, nakon toliko decenija postojanja geografske katedre i školovanja nekoliko desetina generacija geografa — očito ilustrira poteškoće društvenog rada u našoj sredini. Uspješan rad nekog društva znači samoprijegorno zalaganje nekolicine i lojalnu podršku svih članova. Ovo ne znači žrtvu jednih, već veliku korist jednima i drugima. Bez međusobne pomoći i lojalne podrške drugima nije moguć stvaran napredak niti za pojedinca niti za grupe. Ovakav rad i duh su naročito potrebni u geografiji, čiji je objekt neiscrpan u prostoru a u vremenu promjenljiv, te se kriterij rasuđivanja mora prilagođivati ovim objektivnim momentima. Geografska društva preko svojih sastanaka, diskusija, publikacija i kritika, najbolja su prilika i škola da proširimo znanje, izoštrimo svoja gledanja i prilagodimo se korektnim društvenim odnosima.

U proteklom periodu naše mlado društvo je uspjelo da privuče znatan broj članstva, da se afirmira u stručnom svijetu i steče povjerenje Narodnih vlasti. Posjeta sastanaka i drugih društvenih manifestacija bez posebnog poziva, dobivanje materijalne pomoći za pojedince, grupe i društvo kao cjelinu, znači, da su Narodne vlasti uočili korist našeg društvenog rada. Očito je, da je društvo postalo potrebno članstvu i koristan faktor u našem općem zbivanju.

I pored mnogostrukih početničkih poteškoća, koje su precizirali raniji i današnji izvještaji Upravnih odbora i diskusije, 10 godina je dalo rezultate iz kojih proističe uvjerenje, da nam budućnost još više obećava. Društvena pozornica omogućila je mnogim starijima da pokažu dotle neizražene sposobnosti, a mlade je namamila da s poletom nastupe. Ovi posljednji treba da budu naročita društvena briga, jer predstavljaju najveću vrijednost koju dajemo zajednici. Obziran i prijateljski postupak prema njima nije osobna vrlina već najosnovnija socijalna obveza.

Seminar koji je prethodio Glavnoj skupštini, značio je etapu u razvoju aktivnosti našeg društva. U radu ovog seminara došli su do izražaja oni koje je privukla ili uvježbala društvena pozornica. Samostalna i logična shvaćanja, oduševljeno zastupanje vlastitog gledanja, mogu biti samo podstrek i ostalima da aktivno nastupe. Ovo prijatno iskustvo obećava da će naše društvo i u idućoj etapi poći znatno naprijed — postati košnica radilica, u kojoj će svatko prema svojim mogućnostima pridonosti — a stručno društvo i mora takvo biti. Društveni život nameće i obveze, koje proističu iz spoznaje, da je stvarni interes zajednice važniji od prividnog osobnog. Lojalnost prema društvu je i osobni interes; bura obara snažan osamljen hrast, dok u šumi odoljeva krhko stablo.

Društvo je škola, u kojoj se svi izobražavamo i učimo korektnim odnosima. Onaj koji je zaostao, može koristiti rezultate drugova koji su ispred njega, a ovaj sa svoje strane lako uviđa, kako mu je podrška drugih dragocjena: interesi se dakle dopunjuju. Lojalnost prema društvu, njegovim organima i svim članovima i briga za društvene interese — to je ne samo članska obveza, već i osobna korist. Vrijeme, koje je iza nas, ostavilo je brojna svjedočanstva, kako je naivno i tragično izdvajati se iz života zajednice.

U ovom bitnom i osnovnom gledanju slaže se i surađuje ogromna većina našeg članstva i tome treba zahvaliti naše skromne uspjehe. Jačanju i razvijanju tog duha treba posvetiti najveću pažnju, tako da bi u novoj etapi razvoja naše društvo postiglo onaj nivo, koji odgovara našim željama i potrebama i došlo do pravog i punog izražaja u našoj društvenoj zajednici.

Nakon toga je tajnik društva dr. Veljko Rogić podnio izvještaj o društvenoj aktivnosti u proteklom periodu od 2. Glavne skupštine. U opširnem izvještaju iznesena je cjelokupna društvena aktivnost u periodu od posljednje Glavne skupštine. Nakon prikaza organizacionih pitanja (sastav i promjene Upravnog odbora), naročito je istaknut problem okupljanja članstva. Od ukupno 653 članova Geografskog društva, njih 334 ili 51% je u Zagrebu. Očito je da problemu proširenja broja članova Geografskog društva Hrvatske iz pokrajine treba, u postojećim uvjetima, posvetiti najveću brigu. Međutim, još veće značenje ima ispunjavanje osnovnih članskih obveza: konstatirano je, da samo 32% članova ima plaćenu članarinu zaključno sa prethodnom godinom, dok kod većine zaostajanje seže i više godina unatrag. U cilju sistematskog usmjeravanja rada na okupljanje članova, prišlo se i nekim konkretnim akcijama, koje su pokazale uspjeh (odlašćivanje anketnih upitnika svim nastavnicima i profesorima geografije u našoj Republici). Najveći broj anketiranih geografa-prosvjetnih radnika, koji još nisu članovi Geografskog društva Hrvatske izjavljuje, da to žele postati, no stvarni porast broja članova ipak osietno zaostaje u odnosu na deklarativno izražene želje. Nastojanje na okupljanje članstva, ostaje prema tome, jedan od osnovnih zadataka Geografskog društva Hrvatske, no to je naruženo povezano sa društvenom aktivnosti pojedinaca. Svijest, da pristupanje svom stručnom društvu i sudjelovanje u njegovoj aktivnosti doprinosi daljnjem stručnom usavršavanju, nesumnjivo mora biti osnovni poticaj za dolazak novih članova.

Rad sa članstvom odvijao se je u ranije ustaljenim formama, od kojih prvo mjesto zauzimaju redoviti sastanci. Naši »redoviti« ponedjeljci, poznata su manifestacija organiziranog i stalnog društvenog rada — prave dopunske geografske škole.

Redovitost kojom su ovi sastanci organizirani, posjet te sudjelovanje članova na njima ukazuju, da Geografsko društvo predstavlja pozitivni izuzetak među inače brojnim stručnim društvima u Zagrebu. Iako je ovakvom organizacijom osnovnog oblika rada, stvorena stalna jezgra redovitih i aktivnih članova-učesnika, još uvijek nije postignuto potpuno sudjelovanje svih geografa, napose nastavnika geografije zagrebačkih škola. Činjenica da je 90 mjesta predavaonice Geografskog instituta, koja je za potrebe ovih sastanaka stavljena društvu na raspolaganje, vrlo često u potpunosti popunjeno, ukazuje na materijalne granice omasovljenja naših sastanaka. Održavanje predavanja u Geografskom društvu je potpuno dobrovoljan rad, isto kao i sva ostala aktivnost koju društvo vrši.

U proteklom periodu održano je ukupno 86 sastanaka. Od toga su najbrojnije zastupani sastanci stručno-naučnog karaktera — ukupno 47 ili 53% sveukupnog broja. Iako je bilo predviđeno da sastanke stručno-naučnog karaktera i Nastavne sekcije budu rezervirani prvi odnosno treći ponedjeljak u mjesecu, opaža se osjetno zaostajanje sastanaka Nastavne sekcije, koja je održala samo 17 predavanja, dok 22 otpadaju na slobodne teme i filmove. Angažiranje većeg broja predavača i aktivnih suradnika Nastavne sekcije treba da bude jedna od važnijih zadataka u budućnosti.

Od ukupno 47 sastanaka stručno-naučnog karaktera, održano je: osam o morfološkoj problematici krša (predavači: dr. Roglić — tri predavanja, M. Malez, Pavlović dr. Zlatko, ing. Stepinec, J. Riđanović i M. Friganović po jedno); 12 o geografskoj problematici Jugoslavije (predavači: dr. S. Ilešić, dr. B. Gušić, dr. J. Roglić, dr. I. Rubić, T. Šegota, I. Crkvenčić, ing. Lay i S. Žuljić, S. Bakaršić, N. Peršić, V. Blašković po jedno, te V. Rogić dva predavanja). Jedno predavanje o karakteristikama jugoslavenske vanjske trgovine održao je S. Srdar. Jedno o geografskim elementima u radu M. Vlačića — dr. M. Mirković. O pojedinim specijalnim problemima opće geografije održano je šest predavanja (predavači: prof. Miller, Reading, Sv. Ilešić, Ljubljana, Pavle Vujević, Beograd, dr. J. Roglić i dr. I. Rubić) O geografskoj problematici stranih zemalja, održano je deset predavanja (predavači: dr. B. Ž. Milojević, Beograd, dr. H. Bobek, Beč, T. Sekelj, Beograd, M. Friganović, V. Kunst, dr. H. Wilhelmy po jedno i prof. A. Beiss i V. Rogić po dva predavanja). O geografskoj nauci u drugim zemljama predavali su prof. G. Chabot, (Pariz) i prof. A. V. Darinskij (Lenjinerad). Osim toga održano je jedno predavanje iz problematike medicinske geografije (dr. B. Gušić), te o XVIII. međunarodnom geografskom kongresu (dr. B. Milojević), seminaru engleskih geografa (J. Lukatela) i terenskom radu engleskih geografa u dolini Soče (I. Crkvenčić).

Zatim je u izvještaju dan osvrt na dvije godišnje skupštine koje su uveliko pomogle u rješavanju aktualne društvene problematike. Prva je bila posvećena osnovnom problemu geografske nastave, druga, uvjetima i mogućnostima razvoja samostalnih naučnih radova članstva.

Jedan od važnih vidova društvene aktivnosti, su zajednički organizirani terenski izlasci. Iako su u tom pogledu postignuti izvjesni uspjesi, treba naglasiti da to još uvijek nije dovoljno. Terenski izlasci nameću značajne materijalne izdatke, a to obzirom na postojeće uvjete, izaziva poteškoće.

Godine 1955. dobilo je naše društvo ponudu za razmjenu ekskurzije sa Société des professeurs d'histoire et de géographie-Régional de Paris, koju je uz pristanak nadležnih prihvatilo. Ekskurzija geografa, koju je naše društvo organiziralo u Jugoslaviji, i naš put u Francusku, bili su dobar primjer uspješne i korisne suradnje, što je osobito doprinijelo ugledu našeg društva.

Kombinirana terenska aktivnost sa predavanjima i diskusijama o naučnim i nastavnim problemima činili su sadržaj jednog posebnog oblika društvenog rada — naših seminara. G. 1954. bio je izveden ljetni seminar u Istri i Kvarnerskim otocima i dao je vrlo dobre rezultate. Financijske poteškoće otežale su, da se ostvari planirani ljetni seminar 1955. g., posvećen geografskoj problematici Like i sjeverne Dalmacije; iste je godine bio IV. Kongres u NR Srbiji, što je također otežalo dvostruku organizaciju. Prisustvovanje kongresu i seminaru, iste godine, bilo je u postojećim uvjetima s materijalne strane neizvodivo. Ljetni seminar 1956. g. zamijenila je ekskurzija u Francusku.

Od 1955. g., pored kombiniranih terenskih ljetnih seminara, uvedeni su kratki dvodnevni zimski seminari, koji se održavaju u Zagrebu. Cilj je bio da se što više koristi ljudima iz školske prakse, napose onima izvan Zagreba za vrijeme zimskih školskih praznika.

U smislu čl. 41. društvenih pravila, veliki dio društvene aktivnosti odvijao se je u sekcijama.

Nastavna sekcija, kao osnovna radna jedinica našeg društva, razvila je u proteklom periodu značajnu djelatnost. Može se kazati, da je upravo nakon prošle Glavne skupštine izvršena prekretnica u radu nastavne sekcije, koja sada pristupa rješavanju osnovnih i najkrupnijih pitanja geografske nastave, specijalnom organizacijom rada u komisijama. Nesumnjivo, najveću aktivnost razvila je komisija za izradbu novih nastavnih programa, kojom je konačno razbijena nekadanja izoliranost društva od tog rada. Uska suradnja nastavne sekcije s republičkim Savjetom za prosvjetu, bila je osobito značajna i dala je dobre rezultate. Usvajanjem prijedloga prednacrtu nastavnih programa za gimnazije, udareni su temelji suvremenoj i naprednoj geografskoj nastavi. U okviru nastavne sekcije radilo se također i na programima za ekonomske tehnikume i učiteljske akademije. Ne može se nikako kazati da je taj čitav posao završen. Problem nastavnih programa iz geografije za osmogodišnje škole trebati će rješavati u okviru društva. Niz problema još uvijek nije riješen. U geografskoj nastavi postoje objektivne i subjektivne poteškoće, a teško nasljeđe prošlosti ne može se izbrisati bez upornog nastojanja. Nedostatak odgovarajućih dobrih i naprednih geografskih udžbenika u našoj srednjoj školi, još uvijek je velika kočnica napretku, pa inicijativa Geografskog društva mora u tom pravcu još znatno više doći do izražaja. Nastavna sekcija održavala je kontakt sa drugim republičkim geografskim društvima, gdje je osobito pozdravljena naša inicijativa na rješavanju osnovne nastavne problematike, a naša koncepcija nastavnog programa uzeta za osnov pri izradi novog nastavnog programa u drugim republikama. Velik i razgranjen posao Nastavne sekcije, sastanci, organizirane diskusije, savjetovanja, terenski izlasci i dr., još uvijek ovisi o aktivnosti nekolicine članova, koji su u taj rad uložili velik trud i mnogo svog vremena.

Često isticana potreba, da društvo pomogne članovima koji imaju interesa za samostalan naučni rad, dobila je u proteklom periodu i svoje osnovne organizacione oblike u Sekciji za samostalan rad. Slično kao i u drugim društvenim akcijama, moralo se poći od pojedinaca, koji su uvijek spremni da svojim radom doista pomognu ostvarenje društvenih zadataka.

G. 1955. formirana je komisija pod rukovodstvom dr. R. Bošnjaka, koja je pokušavala što više proširiti broj suradnika. Na žalost, nasuprot brojnim deklaracijama o potrebama takvog rada, stvarna aktivnost je pala na teret male grupe ljudi koji su pokazali spremnost da zaista nešto učine.

Referat o pricipima i organizaciji rada, podnesen je na seminaru 1956. g., o njemu se diskutiralo, a komisija je pristupila izradi konkretnih uputa za samostalni rad, koje su nadopunjene osnovnom bibliografskom dokumentacijom. To je ciklostilski umnoženo i podijeljeno svim članovima — učesnicima seminara i diskutirano je o problemima i mogućnostima takvog rada. Razumije se, da su objektivne poteškoće u prvom redu preopterećenost redovnim nastavnim radom, velike, pa u tom svjetlu treba gledati do sada postignute rezultate. Ipak, nekoliko članova koji su do sada takvom radu već pristupili, očito ukazuje na nove puteve i mogućnost ove korisne i potrebne djelatnosti. Povezanosti sa redakcijama naših publikacija, Geografskog glasnika i Geografskog horizonta, ima pri tome odlučnu važnost. U daljnjem dijelu tajničkog izvještaja, prikazan je rad Speleološke sekcije, te aktivnost ogranaka Geografskog društva Hrvatske, o kojima se daju posebni izvještaji.

Posebno je prikazana izdavačka djelatnost Geografskog društva Hrvatske.

Geografski glasnik je glavno izdanje našeg društva. U periodu od prošle Glavne skupštine, izdani su brojevi 14/15 i 16/17, a broj 18. je pripremljen za tisak. Nakon iskustava na prošloj Glavnoj skupštini i rasprave o tom pitanju u Upravnom odboru, Upravni je odbor odlučio, da na osnovu čl. 23. društvenih pravila, redakciju Geografskog glasnika vrši urednik u zajednici sa Upravnim odborom.

Početak izlaženja Geografskog horizonta, rubrika »Vijesti« u Glasniku se je skratila, a vjerojatno će i sasvim ispasti, da bi se dalo više prostora člancima, prikazima i obavijestima Geografskog društva. Suradnja sve više pristiže i svaki broj donosi nova suradnička imena. Naročito treba istaknuti, da je povećanje kruga suradnika većinom rezultat pridolaska novih mladih geografa, što ima osobito značenje za daljnje proširenje naučnog geografskog rada u sredini vrlo slabe tradicije. Objektivni su uvjeti međutim sve teži i teži. Do 1952. g. Prosvjetne vlasti davale su društvu subvenciju, iako ograničenu, za tisak Glasnika, koji je izdavan u komisiji poduzeća »Školska knjiga«. Reorganizacijom 1953. g., nastupile su mnogobrojne poteškoće, jer je relativno mala materijalna pomoć kasno dostavljena a poduzeće »Školska knjiga« tražilo je veći iznos uslijed povećanih cijena tiskarskih usluga. Ova je situacija popravljena tek u 1956. g. kada je novi Savjet za kulturu i nauku pokazao spremnost da daje pomoć, ali pod uvjetima, da se članovima društva glasnik daje po cijeni koštanja, t. j. cca 800 dinara te da se autorski honorari diferenciraju (iako se obračunavaju znatno niže od Uredbom predviđenih).

U postojećim financijskim poteškoćama pomogla nam je veza sa Sveučilištem odnosno Prirodoslovno-matematičkim fakultetom. Pred nekoliko godina, Vijeće Prirodoslovno-matem. fakulteta proglasilo je kao i svoja glasila Geografski glasnik, Acta Botanica, Glasnik društva matematičara i fizičara i Kemijski arhiv. Iz te pomoći omogućeno je tiskanje broja 16/17. Da bi se dodjela ove pomoći i formalno vidjela, Rektorat je preporučio da se na izdanjima označi, da i Sveučilište učestvuje u njihovom izdavanju, pa je to općenito provedeno. Da bi smanjili troškove, počeli smo izdavati u vlastitoj režiji, ali to naš rad znatno povećava. Cjelokupnu tehničku redakciju, napose korekturu, vrši nekoliko članova dobrovoljno, a organizacija expedita i prodaje još uvijek nailazi na poteškoće. Tiskara je najveći problem. Svezak 16/17, bio je u tiskari ukupno 13 mjeseci. Teškoća normalnog poslovanja zagrebačkih tiskara, sile nas da tražimo rješenje u pokrajini, koje sasvim ne rješava postojeće teškoće, a nosi mnogo novih problema (nemaju odgovarajuću tehničku bazu, otežan je posao tehničke redakcije, jer treba amo i tamo putovati, što sve u velikoj mjeri oduzima usko odmjerenom vrijeme odgovornih članova).

Izdavačka djelatnost doživjela je u ovom periodu proširenje izlaskom »Geografskog horizonta« — godine 1955. dva broja i 1956. jedan, dok je drugi u štampi. I ovo novo izdanje koje Geografsko društvo Hrvatske izdaje kao mandat III. Kongresa geografa Jugoslavije, nailazi na velike teškoće u pogledu tiskanja. Nakon prvog dvobroja, morali smo tražiti drugu tiskaru, gdje je od predaje rukopisa do tiskanja proteklo, ništa manje, nego osam mjeseci, zbog toga morali smo preći u pokrajinu. Treći dvobroj tiskan je na Rijeci, a isti slučaj je i sa četvrtim brojem, nakon čega će vjerojatno biti uspostavljen kontinuitet redovnog izlaženja na osnovu uređenih odnosa sa tiskarom. Potreba za informativnim časopisom je velika, a Geografski horizont po svim dosadašnjim ocjenama tu funkciju uspješno ispunjava.

Napokon, izvještaj se je osvrnuo na suradnju Geografskog društva Hrvatske sa Narodnim vlastima i drugim društvima i ustanovama. Geografsko društvo Hrvatske najuže surađuje sa Geografskim institutom. Između instituta i društva postoji najtješnja organska veza, koja je od ogromne obostrane koristi. Uska suradnja postoji i u svim pitanjima, koja se odnose na probleme geografske nastave i naučnog rada sa gradskim i republičkim savjetima za prosvjetu te Savjetom za nauku i kulturu NRH. Uspješno proveden rad na nastavnim programima i suradnja pri recenzijama geografskih udžbenika, to najbolje pokazuju. Posebno treba istaći veliko značenje pomoći koju su navedene ustanove u postojećim mogućnostima pružale Geografskom društvu. Suradnja sa Društvom profesora, nastavnika i učitelja, također je sa uspjehom bila provedena u svim pitanjima od zajedničkog interesa. Posebno treba istaći spremnost navedenog društva u davanju materijalne pomoći Nastavnoj sekciji radi obavljanja njenih akcija. Suradnja je postojala također sa Turističkim savezom, a pomoć koju naše društvo može dati ovom Savezu je osnova daljnje suradnje. Društvo je u skladu sa inicijativom Prosvjetnog sabora Hrvatske uključeno u rad za narodno prosvjetčevanje. Uspješni oblici suradnje sa poduzećem »Zora film«, te Urbanističkim institutom, u proteklom su periodu još više prošireni i učvršćeni. Sa ostalim geografskim društvima u FNRJ, postoji kontakt i suradnja u nizu pitanja kako u okviru Savjeta geografskih društava, tako i direktno. Suradnja sa inostranim dru-

štvima i institucijama ostvaruje se uglavnom posredstvom razmjene »Glasnika« i pomoći koju je naše društvo pružalo nekim inozemnim društvima pri izvođenju terenskog rada u FNRJ.

Razmjenom putem glasnika, a manjim dijelom kupovinom, stvara se biblioteka Geografskog društva koja ima 630 svezaka — knjižničkih jedinica. Obzirom na karakter pridozaka, većinu knjižničkog fonda čine naučni časopisi. Primanje, smještaj, nadzor i rukovanje bibliotekom, koja stalno raste (na prošloj Glavnoj skupštini izvješteno je o svega 60 svezaka), nameće probleme odgovornog osoblja. U skladu sa povezanošću cjelokupnog rada društva i instituta, društvene knjige su dijelom uklopljene u institutsku biblioteku i sve stavljeno na raspolaganje članovima, ali se inventarska knjiga društvene biblioteke odvojeno vodi. Geografski institut pomaže biblioteci Geografskog društva osiguravajući uvez časopisa. Bogat i dragocjen materijal, kojim naša biblioteka raspolaže, nažalost naši članovi, osim manjih izuzetaka malo koriste. Korištenje, ali i čuvanje ove vrijedne a stručno geografski jedinstvene biblioteke, bilo bi svakom našem članu od najveće koristi.

U proteklom periodu izvršavalo je Geografsko društvo Hrvatske, također i neke izvanredne zadatke. Od trećeg kongresa 1953. g. Jugoslavenskih geografa, pa do IV. kongresa 1955. g., naše je društvo vodilo poslove Savjeta geografskih društava FNRJ i nastojalo učvrstiti ovu međurepubličku organizaciju i unaprediti njen rad. U periodu između III. i IV. kongresa, Savjet Geografskih društava je uvršten u spisak ustanova, čiju aktivnost pomaže Savezno izvršno vijeće, organizirana su tri savjetovanja predstavnika nastavnih sekcija pojedinih društava, a našom inicijativom ušli su u plenum Savjeta geografskih društava predstavnici nastavnih sekcija. Na plenumu, gdje su donesene važne odluke organizacione prirode, istaknuta je naročita potreba međurepubličkog povezivanja nastavnika sekcija. Ova aktivnost našeg društva dobila je na IV. kongresu geografa FNRJ, prilikom predaje poslova Srpskom geografskom društvu, opće priznanje.

Osim vođenja poslova Savjeta geografskih društava, naše je društvo uspješno izvršilo još jedno specijalno zaduženje. Na I. jugoslavenskom speleološkom kongresu u Postojni 1954. g., zamoljeno je naše društvo, da preuzme inicijativu oko osnivanja republičkog speleološkog društva. Geografsko društvo Hrvatske je izvršilo sve pripreme i zakonske formalnosti, tako da je još iste godine novoosnovano Speleološko društvo Hrvatske počelo sa radom. Na taj je način stvoren nov republički stručni centar, čiji je rad od najvećeg interesa za geografe.

Društvo u svom radu nailazi na brojne probleme. Narodne vlasti ne dodjeljuju društvu pomoć za njegovo redovno poslovanje, dok su u pogledu besplatnog davanja »Glasnika« članovima društva, nadležne strane mišljenja, da članovi trebaju snositi pune troškove Glasnika, o čemu je naprijed bilo govora. Naše redovno poslovanje, kako se vidi iz naprijed očitane aktivnosti, je vrlo opsežno i pored maksimalnog zalaganja manjeg broja članova, troškovi prelaze naše mogućnosti. Za pokriće našeg redovnog poslovanja, trebalo bi članarinu više nego udvostručiti. Kada bi tome dodali plaćanje »Glasnika«, kako se od nas traži, članski bi uložili morali umjesto sadašnjih 250.— dinara, iznositi ukupno 1.200.— dinara. Očito da ovakovo povećanje, obzirom na materijalno stanje članova društva, teško dolazi u obzir. Rješavanje ovog životnog problema je bitno za naše društvo i o tome treba ozbiljno razgovarati na ovoj skupštini.

Osim financijskog, jedan od osnovnih problema društvene aktivnosti, predstavlja šira razdioba društvenih zaduženja i aktivnosti. Društvo od svog početka do danas, ima karakter slobodno udruženih članova. Ocjena dosadašnjih uspjeha i značenje postignutih rezultata, treba gledati u odnosu na mogućnosti i stvaran broj aktivnih članova koji su bili spremni dobrovoljnim radom podržavati tako razgranjenu društvenu aktivnost. Moramo konstatirati, da je broj takvih »društvenih aktivista« bio relativno malen, pa svaka ocjena društvene aktivnosti mora o tom voditi računa.

Posebnu pažnju treba posvetiti radu na unapređenju i afirmaciji struke, koja u našoj sredini nema potrebne tradicije, na koju bi se naš rad mogao sigurnije osloniti. Ne samo u zajedničkom, nego i pojedinačnom radu, trebali bi svi članovi društva voditi o tome računa. Neke nezgodne pojave koje su u proteklom periodu

nametnule potrebu da društvo intervenira, oduzimaju dragocjeno vrijeme za rad na drugim, osnovnim problemima društva.

Razvoji razgranjenja društvene aktivnosti, nameće također problem prostorija, koji paralelnim razvojem Geografskog instituta postaje sve teži, pa je samo racionalnim i skladnim poslovanjem moguće raditi. Sigurno je, da će ovaj problem u buduće postajati sve akutniji.

Blagajnik Geografskog društva Hrvatske O. Lahman, podnio je nakon toga blagajnički izvještaj za protekli period. Redovni prihod Geografskog društva Hrvatske, bila je članarina. Kada bi svi članovi redovno i uredno plaćali članarinu, taj bi prihod iznosio godišnje 163.000.— dinara. U stvari međutim, kao što je istaknuto u tajničkom izvještaju, to nije slučaj. Prihodi od članarine iznosili su 1954. g. 101.000.— dinara, 1955. g. 121.000.— dinara i 1956. g. 67.000.— dinara (zaostajanje zbog zakašnjenja Geografskog glasnika). Redovni prihod od članarine, manji je od redovnih rashoda, koji se mogu grupirati kako slijedi:

	1954. g.	1955. g.	1956. g.	Svega
administracija	34.800.—	44.199.—	151.178.—	230.177.—
kancelarijski materijal	33.089.—	13.640.—	38.943.—	85.672.—
poštanski troškovi	20.968.—	30.064.—	48.119.—	99.151.—
putni troškovi	8.012.—	23.517.—	—	31.529.—
manipulativni troš. Nar. banke	7.012.—	8.257.—	17.835.—	33.104.—
takse	435.—	—	—	435.—
nabava inventara	—	—	17.440.—	17.440.—
knjige i časopisi	20.098.—	6.200.—	6.167.—	32.465.—
doček stranih gostiju	12.450.—	—	—	12.450.—
strani predavači	9.000.—	16.552.—	—	25.552.—
	145.864.—	142.429.—	279.682.—	567.975.—

Ako se uporede redovni prihodi od oko 100—120.000.— dinara, sa redovnim rashodima od 150—280.000.— dinara očito je, da društvo ne raspolaže sredstvima, koja su mu potrebna za normalan rad. Izdavanje Geografskog glasnika i Geografskog horizonta bilo je moguće samo zahvaljujući sredstvima, koja su u tu svrhu davana u vidu dotacija. Društvo je isto tako primilo jednokratne pomoći za ostvarenje određenih akcija (za učestvovanje na III. i IV. kongresu, za seminar u Istri, ekskurziju u Francusku i sl.). Za opći rad društva, primljena je u proteklom periodu jedino pomoć od Republičkog Savjeta za prosvjetu, u iznosu od 25.000.— dinara — 1955. godine.

Nakon obrazloženog izvještaja o materijalnim osnovama izlaženja časopisa Geografski glasnik i Geografski horizont, blagajnik je istaknuo nužnost pronalazjenja novih izvora redovnih prihoda, jer bi u protivnom slučaju društvenu aktivnost trebalo reducirati.

Nakon što su članovi Nadzornog odbora Geografskog društva Hrvatske (predsjednik dr. B. Gušić i članovi prof. Z. Priselac i B. Starčević (pročitali zapisnik o pregledu poslovanja Geografskog društva Hrvatske i predložili Skupštini da se dosadašnjem Upravnom odboru da razrešnica, što je i usvojeno, otvorena je diskusija o podnesenim izvještajima.

U diskusiji su razmotreni razni aspekti društvene aktivnosti i mogućnosti novih oblika rada. Nakon diskusije o prijedlozima prof. dr. Ive Rubića za neke izmjene društvenih pravila i poslovanja, zaključeno je da se izbor Upravnog odbora vrši kao

i do sada svake treće godine, ali da se svake godine na godišnjoj Skupštini diskutira o radu istog. Osim toga, zaključeno je, da se izabere redakcijski odbor »Geografskog Glasnika« u sastavu od tri člana uključivo sa urednikom. Urednik u ime redakcionog odbora podnosi u skladu sa društvenim pravilima izvještaj o radu istog Upravnog odboru. Također je prihvaćen prijedlog dr. Ive Rubića da se osnuje sekcija za antropogeografiju.

Izabrana kandidaciona komisija je u međuvremenu pripremila listu kandidata za novi Upravni odbor i Nadzorni odbor, koji je tajnim glasanjem izabran u slijedećem sastavu: Roglić dr. Josip (82 glasa), Rubić dr. Ivo (56 glasova), Bošnjak dr. Radovan (71 glas), Rogić dr. Veljko (79 glasova), Blašković dr. Vladimir (65 glasova), Trivanović Luka (61 glas), Žuljić Stanko (63 glasa), Riđanović Josip (60 glasova), Kurtek Pavle (57 glasova), Segota Tomislav (56 glasova), Ljubić Anica (56 glasova).

Izborom novog upravnog odbora, Glavna skupština je završila rad. Na prvom sjednici novoizabranog upravnog odbora, izabran je za predsjednika Dr. Josip Roglić. Dr. Ivo Rubić je izabran za prvog, a dr. Radovan Bošnjak za drugog potpredsjednika, Veljko Rogić za prvog, a Josip Riđanović drugog tajnika i Stanko Žuljić za blagajnika.

V. Rogić

DVODNEVNI SEMINAR GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U SLAVONIJI

Povodom 10-godišnjice osnutka Geografskog društva Hrvatske, organiziran je dvodnevni terenski seminar u Slavoniji. Program seminara bio je posvećen geografskoj problematici Posavine i Požeške kotline. 35 učesnika seminara krenulo je 21. IV. autobusom iz Zagreba prema Sl. Brodu. Na putu do Slavenskog Broda govorio je o geografskoj problematici Gornje Posavine i davao objašnjenja Dr. Veljko Rogić. U Slavenskom Brodu učesnici su posjetili tvornicu Đuro Daković, a nakon toga je prof. dr. Ivo Rubić održao predavanje o položaju i funkcijama Slavenskog Broda u Posavini. U Slavenskoj Požegi, slijedećoj etapi puta, posjećeno je državno poljoprivredno dobro, a asistent Josip Riđanović govorio je o geografskoj problematici Požeške kotline. Istog dana učesnici su stigli na Zvečevo. Slijedećeg dana, zbog lošeg vremena nije izvršena predviđen terenski program. U prostorijama planinarskog doma u dugoj diskusiji pod rukovodstvom prof. dr. Ive Rubića razmotrena je cjelokupna geografska problematika pojedinih etapa do Zvečeva. Dr. Veljko Rogić je u posebnom predavanju prikazao razvoj Narodnooslobodilačke borbe u Slavoniji. Istog dana je pod rukovodstvom profesora Pavla Kurteka i Luke Trivanovića otvorena diskusija o aktualnim nastavnim problemima. Zbog lošeg vremena, učesnici su se direktno istog dana vratili u Zagreb.

V. Rogić

SVEČANI SASTANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE

Dne 22. IV. 1957. održan je svečani sastanak Geografskog društva Hrvatske, posvećen desetgodišnjici osnivanja. Sastanku je prisustvovao i pozdravio ga prof. dr. Milan Senoa. Predsjednik društva dr. J. Roglić održao je predavanje o značenju i djelovanju društva u proteklih deset godina (v. str. 1.).

Na prijedlog Upravnog odbora, izabrani su novi počasni članovi: Baulig Henry, Strasbourg; Bobek Hans, Beč; Chabot Georges, Paris; Cholley Andre, Paris; Darby Henry Clifford London; Dilyk Jan, Lodz; Harris Chancy, Chicago; Hromatka Jan, Bratislava; Kašesnik Andrej, Lenjingrad; Kralj Jiri, Prag; Leszcicki Stanislaw, Warszawa; Markov K. K., Moskva; Troll Karl, Bonn.

SPELEOLOŠKA SEKCIJA G. D. H.

Rad u god. 1954.—1957.

God. 1954.—55. Geografsko društvo Hrvatske je 1954. g. organiziralo svoju Speleološku sekciju. Za tajnika je biran Ivo Baučić. Slabe tradicije naučnog speleološkog rada, a isto tako nedostatak potrebnih sredstava za opremu i terenska istra-

živanja, bili su prva prepreka jačem aktiviziranju sekcije. Članovi sekcije u početku održavaju redovne sastanke svakog tjedna, a na njima se upoznavaju sa stručnom krškom problematikom i tehnikom speleološkog rada, što se dopunjava izlascima na teren. Pojedini članovi sekcije sudjeluju na različitim istraživanjima i tako stiču korisno iskustvo, koje prenose drugima. Ovu aktivnost Društvo potpomaže nabavkom najosnovnije speleološke opreme i tako počinju prvi speleološki izlasci.

U toku 1954.—55. g. sekcija je imala 6 terenskih izlazaka (četiri u pećinu Veternicu kraj Zagreba, jedan u pećinu Rog na Medvednici i dva dvodnevna u pećinu Vrlovku kraj Ozlja i u Cerovačke pećine kod Gračaca).

Članovi sekcije aktivno sudjeluju kod osnivanja Speleološkog društva Hrvatske i s njime stalno održavaju obostrano korisnu suradnju.

God. 1956. Rad sekcije u ovoj godini odvijao se u: a) saštancima; b) terenskim demonstracijama i c) sistematskim istraživanjima.

Sekcija je svakog četvrtka održavala sastanke na kojima su se vršile stručne i tehničke pripreme za speleološka istraživanja, raspravljala stručna krška problematika i središali podaci dobiveni na terenskim istraživanjima. Članovi sekcije također sudjeluju na stručnim sastancima Speleološkog društva Hrvatske.

Priredene su tri terenske demonstracije (dvije jednodnevne u pećinu Veternicu i jedna dvodnevna u pećinu Vrlovku). Na ovim demonstracijama je bilo ukupno 112 učesnika. U zajednici sa Speleološkim društvom Hrvatske 21. V. organizirana je jednodnevna ekskurzija autobusom u Hajdovu Hižu i gornje porječje Kupe, učestvovala su 24 člana.

U ovoj godini sekcija je započela sa ekipnim ljetnim terenskim istraživanjima. Od 14. VIII.—2. IX. dvanaest članova sekcije vrši speleološka istraživanja poluotoka Pelješca gdje je velikim zalaganjem učesnika istraženo 40 objekata (32 jame i 8 spilja) zapadnog dijela poluotoka, a pri povratku za Zagreb, članovi sekcije posjetili su pećinu Vjeternicu u Popovom Polju.

Od 24. X.—1. XI. tri člana sekcije izvršili su terenska istraživanja u dolini Cetine, gdje su istražili tri jame i dvije spilje, te estavele u Lukama, na desnoj strani Cetine podno Mosora.

Od 2.—22. XI. izvršena su terenska istraživanja na području Like, gdje su istražena 64 objekta (13 jama, 18 pećina, 29 spilja i 4 japage). Na istraživanjima je sudjelovalo 12 članova sekcije.

Sva su ova istraživanja vršena za potrebe različitih poduzeća, a na njima su za svaki speleološki objekt izrađeni crteži (tlocrt, uzdužni i poprečni profili) i fotografije, te prikupljeni potrebni podaci o položaju, geološkom sastavu, hidrografiji, gospodarskom značenju i dr.

Zapisnici o istraženom objektu sa tlocrtima i ilustrativnim materijalom su ne samo dragocjeni dokument već čine osnovu krškog katastra, koji će sekcija izradivati za našu republiku pod vodstvom Speleološkog društva Hrvatske.

Ovim istraživanjima ukupno je istraženo 109 objekata, čime je dan veliki doprinos poznavanju našeg podzemlja, a Speleološka sekcija Geografskog društva Hrvatske postala najaktivniji istraživač podzemlja u našoj republici.

Članovi sekcije su uložili dio svojih nagrada za nabavku nove opreme, da bi tako stvorili materijalnu osnovu i bolje se osposobili za istraživanja u budućnosti.

God. 1957. Iskustvo u radu prethodnih godina, uvjetuje da je rad u ovoj godini u svim oblicima još opširniji i sadržajni.

Ljetna terenska ekipna istraživanja vršena su od 7. VIII. do 24. VIII. na otoku Krku. Na istraživanjima je sudjelovalo 13 članova sekcije, a tom prilikom je istraženo 50 objekata (35 jama, 4 spilje, 10 pećina i jedna japaga).

Tajnik sekcije sudjelovao je od 23.—28. V. na ispitivanju Biambarske pećine sjeverno od Sarajeva, za potrebe Zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirodnih rijetkosti B i H u Sarajevu.

Priredena je jedna terenska demonstracija speleološkog rada u pećini Veternici i na njoj je sudjelovalo 65 učesnika.

U okviru suradnje sa Speleološkim društvom Hrvatske, u ovoj godini je sekcija započela popunjavanje »Kartoteke speleoloških objekata« za našu republiku.